

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 20.4.2009
COM(2009) 166 final

RAPORT AL COMISIEI

**în temeiul articolului 18 din Decizia-cadru a Consiliului din 15 martie 2001 privind
statutul victimelor în cadrul procedurilor penale (2001/220/JAI)**

[SEC(2009) 476]

RAPORT AL COMISIEI

în temeiul articolului 18 din Decizia-cadru a Consiliului din 15 martie 2001 privind statutul victimelor în cadrul procedurilor penale (2001/220/JAI)

1. INTRODUCERE

1.1. Context

Conform dispozițiilor articolului 18 din Decizia-cadru a Consiliului din 15 martie 2001 privind statutul victimelor în cadrul procedurilor penale¹ („decizia-cadru”), Comisia are obligația de a întocmi un raport cu privire la măsurile de punere în aplicare adoptate de statele membre. Comisia a publicat un prim raport la 16 februarie 2004², în care se analiza transpunerea la data de 25 martie 2003, dată la care numai AT, BE, FI, DE, IT, IE, LU, PT, ES și SE au trimis contribuții relativ complete cu privire la transpunerea în legislația națională.

Prezentul raport final ia în considerare aplicarea tuturor articolelor deciziei-cadru la data de 15 februarie 2008 în toate cele 27 de state membre.

Deși articolul 18 prevede obligativitatea statelor membre de a prezenta Comisiei legislația de punere în aplicare până la data de 22 martie 2006, în noiembrie 2007 numai 13 state membre (AT, DK, DE, ES, LU, NL, PT, SE, UK, CZ, HU, LT, PL) au trimis contribuții relativ complete. Comisia a reamintit această obligație statelor membre; termenul final s-a stabilit la 15 februarie 2008. Prezentul raport are la bază situația transpunerii la data de 15 februarie 2008, la aproape doi ani după termenul de 22 martie 2006. Prezentul raport trebuie coroborat cu primul raport care cuprinde informații cu privire la metoda și criteriile de evaluare și cu anexa în care sunt enumerate, sub formă de tabel, dispozițiile de punere în aplicare prezentate de statele membre pentru fiecare articol.

1.2. Observații generale

Două state membre (MT și EL) nu au prezentat legislația și prin urmare, Comisia nu poate evalua dacă au pus în aplicare decizia-cadru.

La 12 decembrie 2007, LV a trimis o serie de dispoziții naționale în limba letonă, iar la 6 martie 2008 (după termenul-limită) a trimis dispoziții suplimentare, fără descrierea măsurilor naționale de punere în aplicare sau note explicative. Prin urmare, Comisia nu poate evalua dacă LV și-a îndeplinit obligația în conformitate cu articolul 18. Alte state membre au prezentat dispozițiile naționale care indică punerea în aplicare a deciziei-cadru, integral sau parțial. LU a informat Comisia cu privire la faptul că proiectul de lege menționat în primul raport nu a fost promulgat. Acesta nu va fi luat în considerare în evaluarea punerii în aplicare de LU. UK a afirmat că măsurile se referă la Marea Britanie, Țara Galilor, Scoția și Irlanda de Nord, însă a trimis o contribuție suplimentară cu privire la transpunerea în Scoția (sistemul scoțian este menționat în special atunci când diferă de dispozițiile generale pentru restul UK).

¹ JO L 82, 22.3.2001, p. 1.

² COM (2004) 54 final/2

Niciun stat membru nu a transpus decizia-cadru într-un singur document legislativ național. Toate statele membre s-au bazat pe dispozițiile existente și multe au menționat Codul de Procedură Penală pentru transpunere. Câteva state membre au adoptat acte legislative noi pentru unul sau mai multe articole. Multe state membre au prezentat coduri neobligatorii, instrucțiuni și carte în loc de legislație.

Mai multe state membre au tratat dispozițiile în mod fragmentar deoarece se suprapuneau cu o serie de dispoziții naționale existente sau nou adoptate.

2. ANALIZA ARTICOL CU ARTICOL

A se vedea tabelul anexat pentru măsurile prezentate de statele membre.

Articolul 1: Definiții

Această dispoziție stabilește definițiile pentru „victimă”, „organizație de sprijinire a victimelor”, „procedură penală”, „procedură” și „mediere în cauzele penale”. Niciun stat membru nu a adoptat norme legislative noi pentru a pune în aplicare acest articol, deși unele state s-au referit la definițiile naționale pentru conceptul de „victimă” care corespund într-o măsură mai mare sau mai mică definiției din decizia-cadru. Ceilalți termeni definiți nu au fost abordați.

O definiție largă pentru conceptul de „victimă” este dată de UK, BG, RO, LT și SE. Definiția SK include și persoanele juridice. ES, NL, DK, LU, EE, FI, BE și PT nu au prezentat norme legislative de transpunere. FR afirmă că definițiile corespund noțiunilor folosite oricum în mod curent. IE afirmă că respectă decizia-cadru prin legile și actele sale administrative.

Articolul 2: Respectarea și recunoașterea

Articolul 2 alineatul (1) prevede obligativitatea ca victima să aibă „un rol real și corespunzător” în sistemul de drept penal. Conform raportului din 2004, AT, BE, FR, FI, DE, IT, LU, PT și SE au respectat decizia-cadru. BG, EE, CZ, HU, IE, PL, LT, RO, UK și ES au menționat în mod explicit „un rol real și corespunzător”. DK și SI subliniază faptul că această dispoziție este foarte generală și că drepturile specifice fac obiectul altor articole. Articolul 2 alineatul (2) se referă la „victimele deosebit de vulnerabile” (nedefinite) cărora trebuie să li se asigure „tratament specific care răspunde cât mai bine situației acestora”.

FR, IE, BE, PT, PL, UK, SE, SI și IT protejează anumite persoane considerate vulnerabile datorită fragilității fizice sau mentale (minori și persoane cu handicap fizic). ES, NL, CY, FI și RO își concentrează atenția asupra situațiilor care pot duce la vulnerabilitate (violență domestică, infracțiuni sexuale, terorism, trafic de persoane). Alte state au ales o protecție mai largă, care se referă la toate tipurile de persoane și situații. În SK și DE, atunci când martorul nu se poate înfățișa în instanță pentru audiere din motive care țin de vârstă, boală sau handicap, se recurge la videoconferință; LT, HU și CZ oferă un regim de protecție (anonimat sau alte măsuri) în anumite condiții (amenințări grave la viața victimei sau a martorului, infracțiuni grave, relevanța declarației). În HU vârsta victimei este un criteriu. BG și PL oferă protecție specială anumitor categorii de persoane vulnerabile și atunci când este vorba de anumite infracțiuni grave (trafic de persoane sau violență domestică). EE nu a prezentat dispoziții specifice de protejare a persoanelor vulnerabile.

Articolul 3: Audierea și administrarea probelor

Articolul 3 prevede dreptul victimelor de a fi audiate în cursul procedurii și de a depune elemente de probă. Majoritatea țărilor (AT, BE, FI, FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, SE, HU,

CZ, BG, PL, SK, SK, RO și EE) acordă victimelor o serie de drepturi în calitatea acestora de părți în procesul penal. Victimele nu sunt părți în procedurile penale în țările cu sistem *common law*, însă dreptul de a fi audiat este recunoscut în UK și IE.

În majoritatea statelor membre, victimele pot depune mărturie în cadrul procedurii. Trei țări nu au prezentat dispoziții specifice (DK, NL, UK).

Zece state membre (AT, FI, IT, LU, ES, SE, HU, PL, CZ, BE) au transpus corect articolul 3 al doilea paragraf, conform căruia „autoritățile judiciare interoghează victimele numai în măsura necesară procedurii penale”. IT limitează interogatoriul la fapte relevante pentru acuzație. HU prevede posibilitatea ca martorul să dea o declarație scrisă ca probă. În CZ, o victimă nu poate fi obligată să participe la procedurile ulterioare dacă nu este necesar. În PL, liniile directe ale Curții Supreme și ale procurorului general prevăd dreptul unei victime de a nu fi interogată în mod repetat. UK menționează cursuri de formare pentru practicieni asupra modului de interogare a victimelor.

Articolul 4: Dreptul de a primi informații

Articolul 4 tratează drepturile victimelor de a primi diferite tipuri de informații.

Articolul 4 alineatul (1) enumeră 10 tipuri de informații care trebuie transmise victimelor. AT, CY, FI, DE, IE, NL, UK (Scoția) și SE au transpus această obligație prin prezentarea majorității informațiilor pe site-urile internet și/sau prin constituirea de broșuri informative. Cu toate acestea, din legislația prezentată nu reiese în mod clar dacă victima are acces efectiv la această informație de la primul contact cu autoritățile de aplicare a legii.

În IT și UK autoritățile nu au obligația de a furniza victimelor toate informațiile. Măsurile din PT nu prevăd obligativitatea ca autoritățile naționale să transmită informațiile victimelor.

BE, EE, FR, ES, CZ, HU și SK au un sistem acceptabil în temeiul căruia există obligația ca ofițerii de poliție, procurorii și judecătorii să informeze victimele cu privire la majoritatea drepturilor acestora. FI limitează îndatorirea autorităților de cercetare preliminară la informarea victimelor cu privire la dreptul la despăgubiri.

În RO, BG, FI, LT și PL abordările sunt mixte. Autoritățile au obligația de a informa victimele cu privire la drepturile lor, iar aceste țări creează site-uri internet. În BG, CY și RO există o linie telefonică pentru furnizarea de informații victimelor.

Legislația SI și CY este incompletă și insuficientă. SI face referire la normele Ministerului de Interne care nu par a avea forță juridică (textul nu a fost prezentat). Punerea în aplicare în LU este redusă dat fiind că legea nu a fost promulgată.

De remarcat alte două puncte slabe. Primul se referă la regimul lingvistic. Informațiile ar trebui prezentate „pe cât posibil, în limbile înțelese în general”. În anumite state membre [DE, UK(Scoția), NL, SE, BG și FI] informațiile sunt disponibile în mai multe limbi (limba engleză figurând printre acestea). Majoritatea statelor membre nu s-au exprimat asupra acestui aspect. Numai legislația din BG și RO prevede în mod explicit obligația ca informațiile să îi fie prezentate victimei într-o limbă pe care o înțelege. CZ și HU au dispoziții care asigură dreptul unei persoane, care nu înțelege limba țării, de a comunica cu autoritățile într-o limbă pe care o înțelege.

Al doilea punct slab se referă la mecanismele specifice disponibile victimelor nerezidente. Această dispoziție a fost ignorată de statele membre cu excepția UK (Scoția) și BG care pune

la dispoziție o legătură telefonică ce permite contactarea directă a interpreților. În IE, o unitate specială din cadrul organizației de sprijinire a victimelor asistă victimele care rezidă într-o altă țară.

Articolul 4 alineatul (2) privind informațiile în legătură cu rezultatul cazului a fost transpus corect, cu excepția faptului că DK, EE, UK, LU, SI și FR nu au prezentat informații cu privire la hotărârea instanței. IT notifică exclusiv decizia victimelor care s-au constituit părți civile în proces. FI a integrat obligația de la litera (c) în sistemul național, dar nu a prezentat temeiul juridic. Codul de Procedură Penală din PT nu garantează că victima este informată în mod activ de către autoritatea națională dacă victima „și-a manifestat această dorință”. Carta victimelor din IE nu are caracter obligatoriu. EE nu a prezentat legislația de punere în aplicare.

Articolul 4 alineatul (3) privind notificarea victimei cu privire la eliberarea autorului infracțiunii a fost transpusă corect numai de FI, CZ, PL, SK și SE. Carta victimelor din IE prevede că victima va fi informată atunci când autorul infracțiunii este eliberat; în caz contrar, victima se poate adresa în scris *Garda Victim Liaison Officer/local Superintendent*. BG, LU, EE, HU, LT, RO și SI nu au prezentat nicio transpunere. [Normele UK au două puncte slabe. Legea *Criminal Justice and Court Service Act 2000* prevede obligativitatea informării victimei cu privire la planurile de eliberare a autorului infracțiunii și cu privire la condițiile pe care trebuie să le respecte autorul infracțiunii la eliberare, însă aceasta se aplică numai în cazul în care autorul infracțiunii a fost condamnat la mai mult de 12 luni de închisoare pentru o infracțiune sexuală sau violentă. Sistemul juridic scoțian cuprinde dispoziții cu privire la informarea victimei în legătură cu eliberarea agresorului, însă instrumentul nu este obligatoriu. „Practica curentă” a poliției este de a oferi informații cu privire la eliberarea condiționată.] ES face trimitere la o dispoziție care prevede îndatorirea de a informa victima cu privire la orice etapă procedurală care i-ar putea afecta siguranța. FR afirmă că se lucrează la acest aspect. PT afirmă că va lua în considerare această dispoziție într-un viitor proiect de lege de modificare a Codului de Procedură Penală.

Articolul 4 alineatul (4) se referă la dreptul victimei de a nu primi informații cu privire la eliberarea autorului infracțiunii. Numai FI, SE și SK au transpus integral această dispoziție. HU, CY, LT și IT afirmă că au dispoziții în acest sens. AT, DK, UK, DE, FR, EL, NL, LU, LT, EE, RO, SI și ES nu au prezentat dispoziții legislative. În IE, furnizarea de informații la care se referă articolul 4 alineatul (3) este facultativă, problema fiind din nou, statutul Cartei victimelor. Dispozițiile PT nu garantează victimei dreptul de a nu primi informații. BE a transpus parțial această dispoziție dat fiind că prevede numai notificarea informațiilor cu privire la eliberarea condiționată a autorului infracțiunii.

Articolul 5: Garanțiile comunicării

Articolul 5 prevede obligația de „a atenua, în măsura posibilă, dificultățile de comunicare” cu privire la înțelegerea sau la participarea victimelor în cadrul etapelor relevante ale procedurii penale, într-un mod comparabil cu măsurile de acest tip pe care statele membre le aplică în privința părților. Comunicarea dificultăților ar putea fi interpretată în sens mai larg, astfel încât să includă înțelegerea procedurii în sine, însă toate statele membre au înțeles că aceasta se limitează numai la barierele lingvistice. Numai FI are un sistem de interpretare eficient care acoperă și anchetele preliminare. În FR, IT, SI și BE se acordă asistența unui interpret sau a unui traducător dacă victima se constituie parte la proceduri sau dacă este martor. SK, BG, CZ, IE, DK, FI, HU, SI, ES, PL și RO oferă asistență lingvistică completă.

Dispozițiile transmise indică un nivel redus de punere în aplicare în 5 state membre (LT, LU, SE, UK, NL) în legătură cu nivelul mai mare de protecție acordat părților. Nu este clar dacă în EE serviciile de sprijinire a victimelor oferă servicii de traducere sau dacă asistența se limitează la ajutorarea victimelor prin înțelegerea generală a procesului.

PL și CY nu au prezentat dispozițiile de punere în aplicare.

Articolul 6: Asistența specifică pentru victimă

Acest articol impune o obligație cu două dimensiuni.

În primul rând, statele membre au obligația de a se asigura că victimele au acces, fără perceperea unei taxe dacă este necesar, la orice formă de consultanță, cu excepția consultanței juridice și a ajutorului juridic. Numai 10 state membre (BG, EE, BE, ES, IE, SE, FR, RO, UK și DK) au acționat în conformitate cu această obligație. Definiția pentru *orice formă de consultanță* diferă de la un stat membru la altul, de la asistență psihologică la tratament medical sau informații.

În general, punerea în aplicare de către statele membre este incompletă. SI a transmis articolul 65 din legea de procedură penală care nu corespunde obligației prevăzute la articolul 6. IT a trimis legislația cu privire la asistența specifică pentru minorii care sunt victime ale unor infracțiuni grave și pentru victimele traficului de persoane. Nouă state membre (LU, HU, CZ, FI, PL, SK, LT, CY și NL) nu se asigură că victimele au acces liber la consultanță, cu excepția consultanței juridice și a ajutorului juridic.

În al doilea rând, statele membre au obligația de a se asigura că victimele au acces la ajutor juridic atunci când este posibil ca acestea să se constituie părți în proces. Această dispoziție a fost transpusă corect de majoritatea statelor membre, cu excepția SI. Există diferențe în ceea ce privește beneficiarii de asistență. NL a informat Comisia cu privire la sistemul de ajutor juridic limitat (consultanță de o jumătate de oră) indiferent de venit.

Articolul 7: Cheltuielile suportate de victimă în cadrul unei proceduri penale

Articolul 7 se referă la acoperirea cheltuielilor victimelor care s-au constituit părți sau care sunt martori în cadrul unei proceduri penale. AT, DE, EE, DK, PL, IT, PT, FI, LT, ES și SE efectuează o distincție între victima în calitate de parte și victima în calitate de martor. Majoritatea statelor membre (cu excepția BE, IE, NL și UK) acoperă cheltuielile cu reprezentarea juridică prin intermediul unui avocat dacă victima este parte la proces. Cu excepția cazului în care victimele au dreptul la ajutor juridic, conform legislației din IT, HU, ES, CZ, RO și SK, cheltuielile cu reprezentarea juridică prin intermediul unui avocat suportate de victimă pot fi imputate numai autorului infracțiunii. Aceasta poate crea probleme dacă autorul infracțiunii este insolubil. În BG, costurile juridice pot fi plătite. În LT, sunt acoperite cheltuielile martorilor și ale victimelor. În PL, cheltuielile juridice ale victimelor sunt acoperite de autorul infracțiunii și în unele situații, nedetaliat, de către stat. În FI, în cazul în care cheltuielile juridice ale victimei nu sunt acoperite din fonduri publice, autorul infracțiunii poate fi chemat să le plătească.

CY a prezentat informații incomplete, iar EE menționează numai rambursarea cheltuielilor suportate de victime atunci când sunt audiate în calitate de martori.

Articolul 8: Dreptul la protecție

Articolul 8 conferă drepturi diferite la protecție.

Articolul 8 alineatul (1) se referă la obligația de a garanta siguranța victimelor și a familiilor acestora și protecția vieții private; dispoziția a fost transpusă de AT, BE, FI, DE, PT, NL, ES, SE, CY, CZ, RO, SK, SI, BG și HU. FR, LT și PL au luat măsuri de protejare a victimelor, însă nu și a familiilor; aceste state nu au prezentat dispozițiile care transpun alte aspecte ale articolului 8 alineatul (1). IE a transpus articolul 8 alineatul (1) în Carta victimelor (neobligatorie). În ceea ce privește protecția vieții private a victimelor, toate statele membre, cu excepția SI au menționat posibilitatea de a efectua proceduri *in camera*. Protejarea vieții private a familiei victimei este menționată explicit numai de către FI, deși textul relevant nu a fost trimis.

Articolul 8 alineatul (2) se referă la protecția vieții private în cadrul procedurilor judiciare. AT, BE, BG, FR, SK, HU, DE și PT au prezentat informații cu privire la protecția imaginii fotografice.

DK a prezentat informații incomplete cu privire la articolul 8 alineatele (1) și (2) referindu-se numai la sistemul de protecție a martorilor.

Articolul 8 alineatul (3) are ca scop reducerea contactului între victimă și infractor, în special prin crearea de zone de așteptare separate în instanțe. Numai DE, IT și ES au trimis dispozițiile de transpunere a articolului 8 alineatul (3). DE a transpus acest articol în mod corect; ES a prevăzut dispoziții referitor numai la incintele separate pentru victimele în calitate de martori. FI, IE, LU, CZ, UK și SE afirmă că se conformează în practică (dar nu și prin lege). PL a afirmat că președinții de instanță cunosc această necesitate, iar DK a declarat că Ministerul de Justiție a trimis comunicări în acest sens. SK afirmă că judecătorul poate lua măsurile necesare pentru a garanta că nu există contact între acuzat și victimă în instanță, însă aceasta se limitează la anumite cazuri și nu se asigură incinte separate.

Articolul 8 alineatul (4) prevede obligația statelor membre de a proteja victimele permițându-le acestora să depună mărturie într-un mod care să le respecte vulnerabilitatea. Majoritatea statelor membre au transpus acest articol într-o anumită măsură. FR, SI, EE, LT și EL nu au trimis nicio prevedere legislativă. FI face referire la un proiect de lege care prevede măsuri de protecție pentru minori. UK aplică măsuri în *Crown Courts*, însă aplicarea măsurilor în *Magistrates' Courts* se limitează la utilizarea conexiunilor audio-vizuale. CZ oferă protecție limitată persoanelor sub 15 ani. DK are prevederi cu privire la un regim general de protecție (necomunicarea datelor cu caracter personal ale persoanei) atunci când un individ ar putea fi în pericol. Prin aceasta nu se atinge obiectivul acestei dispoziții, de exemplu referitor la copii. Punerea în aplicare a articolului 8 de către EE este nesatisfăcătoare deoarece nu există trimiteri la protejarea familiilor și a persoanelor vulnerabile. De asemenea, punerea în aplicare în LU este redusă; proiectul de lege nu a fost promulgat.

Articolul 9: Dreptul la despăgubiri în cadrul procedurii penale

Articolul 9 alineatul (1) prevede obligația statelor membre de a garanta că hotărârea privind despăgubirile de către autorul infracțiunii se ia într-un termen rezonabil. Majoritatea statelor membre au considerat că prevederea ar putea fi transpusă prin constituirea ca parte civilă în cadrul procesului penal.

Țările cu sistem *common law* nu prevăd posibilitatea de constituire ca parte civilă în cadrul procesului penal. IE are un sistem de despăgubire pentru anumite categorii de victime. DK, EL și UK nu au notificat dispoziții de transpunere. CY, DE, FR, LT, BE, ES și SE au dispoziții numai cu privire la despăgubirea unor anumite categorii de victime. Astfel de măsuri nu transpun articolul 9 alineatul (1).

Articolul 9 alineatul (2) prevede obligația statelor membre de a-l încuraja pe autorul infracțiunii să asigure despăgubiri. AT, FR, DE, FI, IE, IT, ES și NL au luat măsurile necesare de punere în aplicare a acestui articol. Eliberarea pe cauțiune sau eliberarea condiționată se realizează în funcție de comportamentul autorului infracțiunii față de victimă. În RO, procurorul sau judecătorul poate adopta măsuri provizorii, ca de exemplu sechestrul sau confiscarea bunurilor autorului infracțiunii pentru a se asigura plata despăgubirilor, însă nu există dispoziții cu privire la plată în condițiile în care autorul infracțiunii este insolubil. În LT, FI, HU, SI și CZ repararea prejudiciului adus ca urmare a infracțiunii poate fi o circumstanță atenuantă în stabilirea sentinței. DK, EE, EL și UK nu au notificat dispoziții de transpunere.

Articolul 9 alineatul (3) prevede obligația statelor membre de a asigura restituirea promptă a bunurilor victimei. Majoritatea statelor membre au introdus această obligație. DK, FR, DE, EL și ES nu au prezentat dispozițiile legislative. IE și UK afirmă că au îndeplinit această obligație, însă nu au trimis nicio prevedere legislativă.

Articolul 10: Medierea penală în cadrul procedurii penale

Articolul 10 prevede obligația statelor membre de a promova medierea în cazurile adecvate. Majoritatea statelor membre au un sistem care permite medierea. LU restrânge posibilitatea de a recurge la medierea penală la *procureur d'Etat*; părțile nu au drept de inițiativă. În SI, procurorul general decide să transfere cazul în mediere, însă medierea se poate desfășura numai cu acordul autorului infracțiunii și al victimei; atunci când este informat că termenii acordului au fost întruniți, procurorul general retrage acuzațiile. În PL și FI, prin mediere se poate reduce severitatea sancțiunii. În LT, în situația în care părțile sunt de acord cu medierea, procedura penală încetează iar în BG, acordul de mediere este obligatoriu pentru părți. În SE, se poate recurge la mediere atunci când autorul infracțiunii are mai puțin de 21 de ani.

În CY și DK, medierea nu este reglementată. DK analizează posibilitatea introducerii medierii cu titlu permanent, după ce în 1994 a început un proiect pilot care a fost prelungit ulterior în 2003 și 2007.

Articolul 11: Victimele rezidente în alt stat membru

Articolul 11 alineatul (1) prevede obligativitatea ca statele membre să ia în considerare posibilitatea ca victimele nerezidente să dea o declarație imediat sau să permită folosirea videoconferințelor, în conformitate cu articolele 10 și 11 din Convenția privind asistența judiciară reciprocă în materie penală din 2000. Convenția nu este în vigoare în EL, IT, IE și LU. AT, BE, DK, DE, EL, LU, NL și SI nu au prezentat dispoziții legislative. Se pare că în temeiul legislației acestora se poate da o declarație imediat după săvârșirea unei infracțiuni. ES nu a transpus acest articol. NL, LU, SE și UK oferă o descriere a sistemului lor, însă nu indică sursele legislative.

În temeiul articolului 11 alineatul (2) victimele nerezidente pot depune o plângere în statul de reședință. FR, IT, CY, PT, ES și SE nu au transpus această dispoziție, iar AT, BE, DK, DE, LU, NL, LT, RO, EE, SI și SE nu au prezentat nicio dispoziție. BE, IE, DK, HU, NL și SK acceptă plângerile și le transmit, dacă este necesar, în țara în care infracțiunea s-a săvârșit. Numai LU și FI au transpus acest alineat.

Articolul 12: Cooperarea între statele membre

Articolul 12 se referă la cooperarea între statele membre. PT, HU și BG au citat dispozițiile naționale de punere în aplicare. UK și CZ fac referire la rolul pe care îl joacă organizațiile de

sprijinire a victimelor în cadrul *European Forum for Victim Services* (în prezent redenumit *Victim Support Europe*). SE menționează rolul pe care îl îndeplinește în organizarea conferințelor internaționale. IT și ES afirmă că au transpus articolul 12 prin punerea în aplicare a directivei privind despăgubirea din 2004 și respectiv a Convenției privind asistența judiciară reciprocă în materie penală. FR, CY, SI, SK, DK și EE nu au menționat această dispoziție. CY, FI și LT susțin că pentru punerea în aplicare a dispoziției nu este necesară adoptarea unor prevederi legislative.

Articolul 13: Serviciile specializate și organizațiile de sprijinire a victimelor

Articolul 13 prevede obligativitatea statelor membre de a promova rolul organizațiilor de sprijinire a victimelor în vederea primirii, însoțirii și sprijinirii victimelor. Majoritatea statelor membre au afirmat că au un serviciu de sprijinire a victimelor cu finanțare de stat, care oferă informații, îndrumare și sprijin. Numai AT, BE, BG, FR, PT, EE și SE au prezentat dispoziții cu privire la funcțiile acestor organizații și, în special, cu privire la sprijinul după procedura penală. CY, SI și SK nu au menționat acest articol. IT oferă asistență numai anumitor categorii de victime (minorilor care au suferit abuzuri, infracțiuni legate de extorsiune etc.) RO oferă sprijin psihologic gratuit pentru victimele anumitor categorii de infracțiuni. ES și FR fac referire la legislația națională în vigoare fără a indica articolele și, prin urmare, nu se poate verifica transpunerea. LT are „programe naționale de sprijinire a victimelor” (fără alte informații suplimentare). UK (Scoția), PL și CZ menționează că statul subvenționează organizațiile de sprijinire a victimelor și descriu funcțiile acestora, însă nu prezintă temeiul juridic.

Articolul 14: Formarea profesională a persoanelor care intervin în procedură sau care intră în contact cu victimele

Articolul 14 prevede obligația formării adecvate a personalului care intră în contact cu victimele (în special ofițeri de poliție și juriști). PT, RO și SE sunt singurele țări care au transpus ambele alineate ale acestui articol. Nu este clar dacă „personalul care oferă asistență victimelor infracțiunilor” menționat de BG se referă la ofițeri de poliție și juriști. Multe alte țări, cu excepția DK și IT, se referă numai la organismele care au ca scop furnizarea de formare profesională personalului relevant. Nu este întotdeauna clar dacă aceste organisme sunt finanțate de stat, în conformitate cu prevederile articolului 14. Dispozițiile de transpunere ale AT nu transpun articolul 14 dat fiind că nu tratează aspectele legate de formarea personalului.

Articolul 15: Condițiile practice privind situația victimei în cadrul procedurii

Articolul 15 alineatul (1) reglementează prevenirea prejudiciilor secundare pentru victimă. Numai AT, IT și ES au transpus acest articol. Alte state membre, cu excepția DK și IT, afirmă că au introdus măsurile necesare, deși descrierea oferită de respectivele state membre este vagă și nesatisfăcătoare. În BE, ofițerii de poliție pot obține subvenții pentru a oferi facilități victimelor, dar numai pentru victimele violenței fizice sau sexuale.

Articolul 15 alineatul (2) prevede obligația statelor membre de a adapta mijloacele pentru a preveni prejudiciile secundare pentru victimă. Majoritatea statelor membre nu au făcut deloc referire la articolul 15 alineatul (2). SE afirmă că majoritatea inspectoratelor de poliție au acum o cameră separată pentru copii; pentru alte categorii de victime, lucrările sunt în derulare, iar în viitor vor fi disponibile condiții adecvate.

Articolul 16: Domeniul de aplicare teritorială

UK nu a furnizat informații din care să rezulte că această dispoziție a fost transpusă pentru Gibraltar.

3. CONCLUZII

Punerea în aplicare a acestei decizii-cadru nu este satisfăcătoare. Legislația națională trimisă Comisiei conține numeroase omisiuni. Mai mult, aceasta reflectă, în mare parte practica existentă anterior adoptării deciziei-cadru. Scopul legislației de armonizare în acest domeniu nu a fost atins ca urmare a disparității mari în legislațiile naționale. Multe dispoziții au fost puse în aplicare prin intermediul normelor neobligatorii, al cartelor și al recomandărilor. Comisia nu poate evalua dacă acestea sunt respectate în practică.

Comisia invită statele membre să analizeze acest raport, pe baza căruia să transmită toate informațiile relevante Comisiei și Secretariatului Consiliului, astfel încât să-și îndeplinească obligațiile în conformitate cu articolul 18 din Decizia-cadru. În plus, Comisia încurajează statele membre care au indicat că pregătesc legislația relevantă, să pună în aplicare și să prezinte aceste măsuri naționale de îndată.